

Trzecia Pielgrzymka Papieża Jana Pawła II

<https://trzeciapielgrzymka.ipn.gov.pl/jp2/dokumenty/zagadnieni/podsumowania-i-oceny/621,Podsumowania-i-oceny.html>
25.04.2024, 08:02

Podsumowania i oceny

Władze PRL przez podległy im resort spraw wewnętrznych na bieżąco analizowały efekty pielgrzymki papieskiej. Pierwsze wnioski pojawiały się już podczas trwania pielgrzymki, ale na ogólne konkluzje przyszedł czas po 14 czerwca 1987 r., czyli po jej zakończeniu. Skrupulatnie badano wpływ wizyty papieskiej na społeczeństwo, w szczególności na środowiska opozycyjne, dziennikarzy, artystów i naukowców. Analizowano treści wystąpień papieskich, zwracając szczególną uwagę na aspekty polityczne. W podsumowaniach operacji „Zorza II” w poszczególnych miastach wspomniano o karaniu osób za kolportowanie ulotek antyrządowych lub eksponowanie transparentów prosolidarnościowych oraz o innych działaniach represyjnych wymierzonych w uczestników spotkań z Janem Pawłem II.

Służba Bezpieczeństwa, wykorzystując sieć tajnych informatorów, gromadziła informacje z różnych środowisk społecznych i miejsc pracy. Do zbierania informacji na temat zagranicznych komentarzy dotyczących przebiegu pielgrzymki

wykorzystywano aparat wywiadowczy Departamentu I MSW, szczególnie mocno interesując się otoczeniem Ojca Świętego w Watykanie i środowiskami polonijnymi w różnych krajach. Interesujące wydają się oceny pielgrzymki sporządzone przez Główny Zarząd Polityczny Wojska Polskiego, gdzie nie mniej skrupulatnie niż u „cywili” analizowano antysocjalistyczne wystąpienia podczas pielgrzymki papieskiej. Przykładem może być opracowanie pt. *Etymologiczna i semantyczna analiza wyrazu „solidarność”*, gdzie rozpatrywano, kiedy i w jaki sposób Papież odnosił się do dziedzictwa „Solidarności”. Po raz pierwszy na potrzeby portalu opublikowano pracę *Niektóre problemy operacyjnego zabezpieczenia III Wizyty Papieża Jana Pawła II w Polsce w 1987 r.* Tekst, który powstał w 1988 r. w Wyższej Szkole Oficerskiej MSW im. Feliksa Dzierżyńskiego w Legionowie, jest przykładem opisu pielgrzymki z perspektywy aparatu przymusu, jego systemu wartości i oceny sytuacji.

Marek Dąbrowski, Archiwum IPN

Pliki do pobrania

[Załącznik do Informacji dziennej Departamentu III MSW z dn. 14 VI 1987 r. dot. wstępnej oceny wizyty Papieża Jana Pawła II, dokonanej przez dziennikarzy prasowych, IPN BU 0365/18 t.1, s. 194-196. \(pdf, 550.48 KB\)](#)
[Informacja i ocena III wizyty Papieża w Polsce – opracowanie Urzędu ds. Wyznań z dn. 14 VI 1987 r. \(zawiera informacje o przygotowaniu, przebiegu pielgrzymki, oceny wystąpień papieskich i wypowiedzi](#)

[biskupów, wnioski - zadania w sferze stosunków państwo - Kościół\), Departament I MSW, IPN BU 0449/5 t.75, k. 67-81. \(pdf, 2.28 MB\)](#)

[Załącznik do Informacji dziennej Zespołu Informacyjnego Gabinetu Ministra MSW z dn. 14 VI 1987 r. - Oceny wizyty Jana Pawła II w Polsce, IPN BU 1585/16064, k. 229. \(pdf, 582.27 KB\)](#)

[Komentarze BBC nt. wizyty papieża Jana Pawła II w Polsce, IPN BU 0296/215 t.2, k. 225-228. \(pdf, 2.32 MB\)](#)

[Ocena oraz główne wnioski wynikające z publicznych wystąpień Papieża w czasie III wizyty w Polsce w dn. 8-14 VI 1987 r. - dokument przygotowany przez Zarząd Propagandy i Agitacji Głównego Zarządu Politycznego WP z dn. 15 VI 1987 r., IPN BU 2192/107, s. 260-273. \(pdf, 1.87 MB\)](#)

[Opracowanie Wydziału Ideologicznego KC PZPR z dn. 17 VI 1987 r. dot. m.in. analizy treści przekazywanych przez Jana Pawła II oraz wyznaczenia kierunków działań i zadań ideologicznych partii po wizycie papieskiej \[brak pierwszej strony dokumentu\] \(załącznik - Zadania w pracy ideologicznej zrealizowane przed wizytą Jana Pawła II w Polsce\), IPN BU 2192/107, k. 47-65. \(pdf, 3.03 MB\)](#)

[Notatka Departamentu I MSW z dn.17 VI 1987 r. dot. ocen wizyty Jana Pawła II w Polsce, IPN BU 0449/4 t.8, s. 68-82. \(pdf, 3.25 MB\)](#)

[Notatka Departamentu I MSW z dn.17 VI 1987 r. dot. zachodnich ocen wizyty Jana Pawła II w Polsce, IPN BU 0449/4 t.8, s. 83-88. \(pdf, 1.44 MB\)](#)

[Załącznik do Informacji dziennej z dn. 19 VI 1987 r. - Fakty negatywnego wystroju tras, obiektów sakralnych i ołtarzy \[dot. eksponowania tematów politycznych i antysocjalistycznych na ołtarzach przygotowanych na uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa \(pot. Bożego Ciała\)\], IPN BU 1585/16065, k. 85. \(pdf, 706.38 KB\)](#)

[Opracowanie Zespołu Analiz MSW z dn. 19 VI 1987 r. pt. „Wstępna ocena przebiegu i efektów wizyty papieża”, IPN BU 1186/38, s. 111-125. \(pdf, 2.18 MB\)](#)

[Załącznik do Informacji dziennej Departamentu III MSW z dn. 21 VI 1987 r. dot. opinii i komentarzy w środowisku opozycji politycznej po zakończeniu wizyty Jana Pawła II w Polsce, IPN BU 0365/18 t.1, s. 243-245. \(pdf, 586.73 KB\)](#)

[Opracowanie Zarządu I Głównego Zarządu Politycznego WP \[data wpływu do GZP WP: 22 VI 1987 r.\] - Wnioski z przebiegu trzeciej wizyty papieża Jana Pawła II w Polsce \(na naradę w Serocku w dn. 17 VI 1987 r.\), IPN BU 2192/107, k. 37-45. \(pdf, 1.09 MB\)](#)

[Informacja Departamentu III MSW z dn. 25 VI 1987 r. dot. "negatywnych" zjawisk występujących w środowisku młodzieży studenckiej w związku z wizytą papieża Jana Pawła II \(zaangażowanie studentów w przygotowania i przebieg pielgrzymki, spodziewany wpływ wizyty papieskiej na postawy młodzieży\), IPN BU 0365/83 t.1, s. 114-120. \(pdf, 1.24 MB\)](#)

[Załącznik do Informacji dziennej Zespołu Informacyjnego Gabinetu Ministra MSW z dn. 25 VI](#)

[1987 r. – Zachodnie podsumowania opinii polskich środowisk intelektualnych na temat wizyty Jana Pawła II w PRL, IPN BU 1585/16065, k. 173. \(pdf, 640.71 KB\)](#)
[Załącznik do Informacji dziennej Departamentu III MSW z dn. 28 VI 1987 r. dot. opinii przedstawicieli „opozycji intelektualnej” nt. polityki Kościoła i przemian w ZSRR, IPN BU 0365/18 t.1, s. 290-292. \(pdf, 460.89 KB\)](#)
[Załącznik do Informacji dziennej Departamentu III MSW z dn. 29 VI 1987 r. dot. ocen wizyty Papieża w Polsce w kręgach działaczy opozycyjnych, IPN BU 0365/18 t.1, s. 294-295. \(pdf, 273.32 KB\)](#)
[Notatka Departamentu I MSW z dn. 29 VI 1987 r. dot. ocen wizyty Jana Pawła II w Polsce, IPN BU 0449/4 t.8, s. 55-61. \(pdf, 1.78 MB\)](#)
[Notatka Departamentu I MSW z dn. 02 VII 1987 r. dot. perspektyw stosunków polsko-watykańskich po wizycie Papieża, IPN BU 0449/4 t.8, s. 43-46. \(pdf, 1.03 MB\)](#)
[Informacja Departamentu IV MSW z dn. 11 VII 1987 r. dot. relacji Kościoła a opozycja w świetle III wizyty Jana Pawła II w Polsce i po jej zakończeniu, IPN BU 0713/341, s. 39-44. \(pdf, 1.27 MB\)](#)
[Opracowanie Głównego Zarządu Politycznego WP z dn. 23 VII 1987 r. pt. Wybrane problemy pracy partyjno-politycznej związanej z III wizytą Jana Pawła II w Polsce, IPN BU 2192/107, s. 278-285. \(pdf, 1.09 MB\)](#)

IPN_Gd_003200_t_7_fot_029